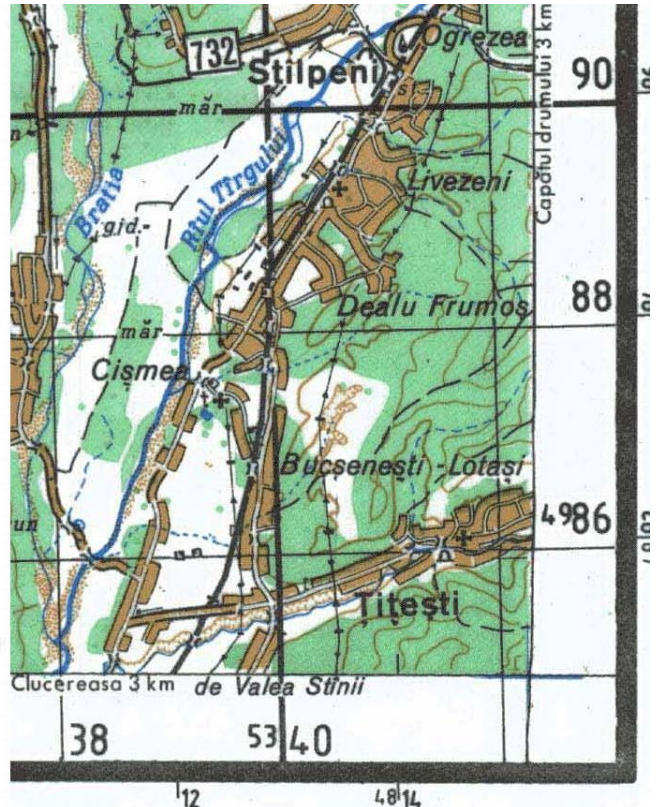
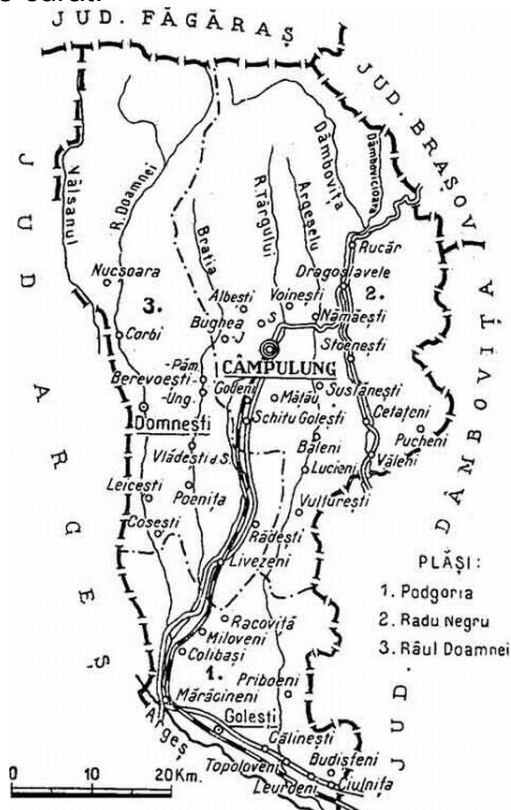

DOR DE ACASA

Moto: „Viața se compune din zilele pe care le ții minte, nu din zilele care au trecut”

Se știe că bătrânețea nu este pentru fricoși! Dacă îți porți copilăria cu tine, nu vei îmbătrâni niciodată! Și în acea copilărie, o **imensă nevoie de mirare după Victor Hugo**, ai conștientizat primul „acasă”. Asta se întâmplă la vârsta de 3-5 ani pentru oamenii normali, când ți-ai dat seama că ești undeva, adică acolo unde e bine, între cei apropiați, unde ești mulțumit sau nemulțumit fără motiv, unde nu stai locului niciodată (defect „copilăresc”), unde și când ceream cu insistență tuturor ceea ce îmi doream.

Prima ființă apropiată era o capră, cu coarne măricele, dar care cu mine era foarte prietenoasă. Pe toți cei care se apropiau de mine în curtea unde doar ea și oamenii aveau dreptul să se plimbe îi privea pieziș sau chiar îi „împingea” puțin. Mi se povestise că fusese cumpărată de bunicul Dumitru, din partea mamei, înainte de evadarea mea protestatară din lichidul amniotic spre aerul zice-se curat.

Comuna Livezeni, acum Stâlpeni, în fostul județ Muscel
(locul nașterii în 1941 și al copilăriei, primul „acasă”)

Laptele caprei era destinat doar mie, atunci când mama era la muncă la câmp sau, foarte rar, la cumpărături „la oraș”, devenind eu dolofanul casei. După foarte mulți ani aveam să citesc cele spuse de Arsenie Boca, foarte adevărate,

precum că „în fiecare ins este sădită o intenție a lui Dumnezeu, care prin om trebuie să devină Creație!” Asta chiar dacă, după „revoluție”, recunosc că „unii se nasc mari, cei mai mulți cuceresc mărirea, iar altora le vine de-a gata”!

Toți cei ai familiei „creau ceva” (nu știau încă ce e șomajul sau ajutorul social) – tata era pădurar cu pușcă adevărată, mama era casnică și muncea câmpul împreună cu tata când nu chiulea motivând „mersul în pădure”, bunicul Dumitru făcea butoaie, iar bunica Oprica „torcea cu furca”, lână, in sau cânepă. pentru noi, dar și pentru alții, însă pe bani! Bunica era mereu cu mine acasă, neținând seama de cele scrise de William Shakespeare în *Doi tineri din Verona* (cine stă mereu acasă capătă spirit casnic), de care ea nu aflase, că nu știa să citească.

Cele două căsuțe din aceeași curte erau modeste, țărănești, fiecare cu lampa ei cu gaz, cu sticle numărul 5 sau numărul 8, cumpărarea gazului, a sării și a zahărului fiind sarcina bunicii, pe banii câștigați greu „cu furca”. Mai târziu mi-a dezvăluit un vecin mai hâtru cum asimila numărul sticlei de lampă cu picioarele fetelor, învățând eu prima codificare pentru atitudini diferențiate!

Acest acasă e valabil și azi, în timpurile moderne. Ansamblul însemna mama și bunica, tata, bunicul, capra, apoi, rând pe rând, ulița, vecinii, mai buni sau mai răi, vorba lui Creangă, curtea, casa, grajdul, oile, vaca, grădina cu flori, legume și zarzavat, doi peri din curte în care copiii vecinilor aveau dreptul să se urce doar cu aprobarea bunicului, cimitirul satului, biserica, primăria, monumentul eroilor, pe care erau scrise și numele unui frate al bunicii căzut în 1917 la Mateiaș și numele unui frate al tatălui, mort în 1942, în stepa calmucă, drumurile spre loturile de pământ de toate felurile, de până la colectivizare, arabil, pășune, livadă, fânețe, pădure, toate cu suprafața de doar 1,5 ha sau 3 pogoane, dar pentru care, fiind zonă de deal, nu știu pe ce criterii, tata a fost trecut ca „țaran mijlocăș”!

Acasă însemna iarna zăpada căzută din belșug de care nu se văita nimeni, fără firme de dezăpezire, fără intervenția armatei sau jandarmilor, colindele de Crăciun, tăiatul porcului fără „asomare”, deniile de la Paște, Râul Târgului cu apa curată și limpede în care înotau peștii și la răgălii se ascundeau racii precum în Ozana renumitului povestitor, fără peturi și gunoaie, „vijoaiile” sau bulboanele cu apă mai adâncă, bune de înotat „câinește”, spălatul rufelor vara la râu, pulpele albe ale fetelor sau nevestelor tinerele care le spălau, cu fuste „suflecate” cu economie sau fără în funcție de flăcăul care trecea pe acolo, mirosul fânului cosit, carul plin cu porumb sau fân întors acasă de pe câmp, zilele calde de vară când preferam umbra unui nuc, până m-a muștruluit mama că o să mă îmbolnăvesc „de bojoci”.

Acasă însemna și cernoziomul numit „chișai”, cuvânt negăsit ulterior în dicționare, negăsit fiind nici „hopșe” (clacă), adică socializarea femeilor la una din case pentru muncă „(ne)patriotică” de depănușat porumb sau tors cu furca și povestit sau doinit, însoțite de hrană „bio” frugală, în funcție de anotimp și de recolta anului sau „starea” gazdei. Nu existau încă facebook, linkedin sau twitter pentru întâlniri doar virtuale!

Acasă însemna la vârsta de cinci ani și pregătirea de afișe cu semnul Soarele pentru alegerile din 1946, când tata a fost ales primar din partea

Frontului Plugarilor al unuia Groza cu vechilul său Zăroni devenit ministru, Păstorel zice sinistru, dar cu demiterea tatălui în 1948 din primărie și „aducerea” în locul lui a unui muncitor „cheferist”, tocmai de prin Dărăbani, care umbla cu pistolul la brâu, că în fostul județ Muscel, în munții Făgăraș, „acționau” oarece „partizani” de-ai lui Arnăuțoiu, de pe la Nucșoara, un supraviețuitor nefiind decorat de niciun președinte postdecembrist, nici măcar de ultimul președinte comunist autodeclarat „anti”.

Acest „acasă”, cu copilăria un paradis pierdut (Valeriu Butulescu), nu poate dispărea totuși în ani, nu poate fi uitat. Acasă înseamnă și școala primară a satului, urmată cu cei doi soți învățători, Popescu, Oprea și Elisabeta, fiecare păstorindu-ne câte doi ani, ani începuți în 1948, după reforma învățământului, cu tăblița și condeiul și terminați cu creionul și tocul cu peniță și cerneală, plus cravata de pionier. În această școală a urmat tot cele patru clase și poetul și matematicianul român Dan **Barbilian** (cu pseudonimul Ion Barbu, 18 martie 1895 -11 august 1961), al cărui tată, Constantin Barbilian, era atunci judecător la judecătoria plasei Stâlpeni. Și acum se trece la tabletă și iphone! O tempora, o mores! Alt secol, alt mileniu, alți năpârstoci!

Acasă înseamnă și trecerea la școala cu clasele V-VII din comună, la 4 km de casă, chiar și internatul școlii în care am stat doi ani și în care cei mari ne ziceau că cel mai de seamă fapt a fost moartea lui Stalin, unul cu mustață ca de husar în tablourile de peste tot, dispărute ulterior, „tătucul popoarelor asuprite”!

Acasă însemna și înscrierea în „colectivă” și comasarea loturilor de pământ, lămurit fiind tata de către ilegalistul Costică Manda că o să pot urma „gratis” orice școală doresc. Și în vara anului 1955 am reușit prin concurs la liceul „Dinicu Golescu” din Câmpulung Muscel. În internatul școlii am stat doar un an, simțind mai acut dorul de acasă, dar întorcându-mă uneori sâmbăta în paradisul pierdut la „ai mei”, în acest acasă local natal intrând și gara CFR Stâlpeni, acum cam devastată și folosită rar, fără personal de deservire, fără magazii sau depozite și cu liniile secundare intens folosite anterior desființate, cu vânzarea билетelor sau cu darul nașului direct în singurul tren „săgeată” privat! Și când îmi amintesc de cele văzute în trenurile și pe căile ferate ale Marii Britanii, Germaniei sau ale Franței, mă apucă pandaliile. Îi înțeleg pe cei ce „vor o țară ca afară”!

În vara anului 1956 am dat admiterea la Iași pentru clasa a noua la liceul militar ce avea să se mute în toamnă în noua clădire tocmai în Câmpulung Moldovenesc, liceu care fusese înființat la Cernăuți la 25 noiembrie 1924 și după război cu sediul la Iași, chiar lângă parcul Copou cu teiul lui Eminescu și cu un turn de parașutism fără parașutiste sau reclame pentru vreun partid nou, că exista doar partidul unic.

Colegiul militar Ștefan cel Mare, văzut cu Google Earth

Aici, în frumoasa Bucovină, dorul de acasă a fost și mai mare, dar era, totuși, și un alt „acasă”. Comandantul liceului, generalul Vișan, la singura și scurta întâlnire particulară întâmplătoare pe un hol al clădirii, cel cu biblioteca, avea să îmi explice ce înseamnă acasă pentru un viitor ofițer, conștientizând că acasă însemna acum țara, cu toate frumusețile ei și cu greutățile sau bucuriile vieții. În liceul militar, după literatura făcută cu profesorul bucovinean Paul Leu, devenit ulterior „scriitor pe două continente”, chiar dacă nu făceam parte din cenaclul literar, din frondă, aveam să reconștientizez că în orice acasă intră și frumoasa limbă română, după Blaga „întâiul mare poem al unui popor”.

Aveam să mă conving de un acasă la nivel de patrie și ulterior, la școala militară de ofițeri de artilerie și rachete din Sibiu, la aplicațiile de pe tărâmurile ardelenesti, la inundațiile de pe râurile Crișul Alb și Mureș, cu remarcă “gata, a venit armata!”, în Academia Militară sau oriunde altundeva în țară sau aiurea.

Conștientizarea acestei semnificații avea să se reconfirme mai târziu, la vizitele făcute în diferite „colțuri” ale planetei „rotunde”, a treia de la soare, fie în Suedia, la Cercul Polar, fie pe zidul chinezesc, la castelele de pe valea fluviului Loire sau în „țara dimineților liniștite”, în universități spaniole, franceze, austriece, germane, cehe, poloneze, bulgare, maghiare, engleze sau de pe alte meleaguri, fie întâi ca învățăcel, fie ulterior ca profesor invitat sau cercetător în domeniile geodeziei, cartografiei digitale sau sistemelor informatice geografice, nu numai în universități militare sau civile, ci și în baze militare.

Iar ca ofițer rachetist, cu lansări în poligonul de la Baikonur, unde introduceam corecții și pentru influența rotației pământului sau a gravitației, ca profesor la Academia Tehnică Militară și la Universitatea din București, ca participant la activități mondiale, de exemplu la măsurarea distanței Pământ – Lună la observatorul astronomic militar de la Cheng Chew, China, împreună cu alți specialiști americani, ruși și chinezi, ca participant la cercetarea științifică geonomică mondială, am conștientizat că acasă este planeta Pământ, „alergătoare prin Univers”, împreună cu galaxia noastră.

Ca ofițer, în prima garnizoană, impusă și nu aleasă după capricii, aveam un nou „acasă”, clădit uneori inconștient, dar însuflețit după vreo trei ani de singurătate de sufletul pereche, ardeleanca arădeancă Viorica, profesoară de sport „repartizată” la liceul din Ineu și cerută în căsătorie în versuri („Dă-mi mâna ta, gingașa mână./ Să nu cădem când suim coasta./ Când viața piedici o să pună./ Vrei să-ți alegi cărarea asta?”, atleta răspunzând “Da!”). Intenția mea era clară la alegerea viitoarei soții. Știam și conștientizasem că „iubirea este cea mai frumoasă muzică din partitura vieții; fără ea, ai fi un etern afon în corul imens al omenirii” (Roque Schneider). Pentru noblețea și spiritul de sacrificiu ale profesiei de educator, nu voiam decât profesoară!. Ca orice locotenent burlac, făcusem curte mai multor fete, însă doar una mi-a inspirat încrederea prin franchise și umor. Avea răspunsul pregătit pentru orice dilemă a existenței umane a unui burlac și un spirit practic deosebit. I-am recitat multe versuri (inclusiv de Eminescu, Flaubert sau chiar Neculuță), dovedindu-mi spiritul romantic de om cu capul în nori, care trebuie adus, totuși, la realitatea cotidiană. Am scris mai târziu undeva, în „rețeaua literară”, în Internet, o satiră, pe care o reproduc aici.

Alegere

Așteptai o săptămână
La o cerere, și fata,
Profesoară de „...română”
Nu prea agrea armata.

N-o să vă dau un raport,
Dar cu trup de chihlimbar
Apăru una de... „...sport”
Cu iris de-un verde clar.

Motivația era clară,
Că ea vrea stabilitate,
Nu să se plimbe prin țară
Cu boccelele în spate.

Nu m-a întrebat de grade
Nu știa nimic de-armată
Era fată cumsecade
Și s-a lăsat „deturnată”.

Cu speranță cam deșartă
O cotii spre „...geografie”.
Asta, de, cu multă artă,
M-a amânat... pe vecie!

Cu o zicere ritmată
Am cerut-o de soție.
Ea a acceptat îndată
Și așa a fost să fie.

Apoi cea de „...naturale”
M-a analizat atent
„Lasă fumurile tale
Ești doar.. un locotenent!”

Stau și mă gândesc în dungă,
Uite-așa, un gând banal..
Voia oare ea s-ajungă
Soție de general?

Poetul Valeriu Cercel avea să mă felicite într-un mod aparte, printr-o strofă de excepție (Domnișoara, ca soție,/ Mie-mi pare evident,/ A dorit atunci să fie/ Numai sublocotenent!).

Aici aveam să conștientizez și mai mult extinderea lui acasă la patrie, mai ales în vara anului 1968, când am fost trecuți într-o noapte de la statutul de brigadă de rachete operativ-tactice la cel de brigadă antitanc, dotată rapid cu tunuri și muniție și pregătită pentru apărarea graniței de vest împotriva eventualei pătrunderi a trupelor sovietice staționate în Ungaria.

Asta era după Intervenția armată a trupelor țărilor Tratatului de la Varșovia în Cehoslovacia, cu excepția armiei române. Dar pacea a biruit și în toamna aceluia an aveam să încep cursurile Academiei Militare, dorind să devin inginer geodez, cu toate insistențele unor profesori de a trece la „electronică”! Aici mi-a dispărut sentimentul de „acasă local”, renunțând pentru cinci ani la apartamentul din Ineu și locuind împreună cu Viorica „în gazdă”, în frumosul „mic Paris” la început străin, dar unde am rămas definitiv, fără pile, doar ca șef de promoție cu diplomă de merit, prin concursuri numeroase repetate, cu activități nobile, întru ale cercetării științifice și învățământului universitar geonomic.

Aici, în capitală, ne-am reconstruit noul „acasă local”, reintegrându-l și pe fiul nostru Călin Daniel, crescut șapte ani de socrii mei în frumosul municipiu Arad, devenit ulterior tot ofițer, tot inginer geodez, acum și cetățean al lumii,

Înconjurând de nenumărate ori globul terestru, ca membru al unei multinaționale cu sediul la Chicago și subsediul la Bruxelles, tot fără pile, cu domeniul cartografiei digitale și poziționării pe Tera (GPS).

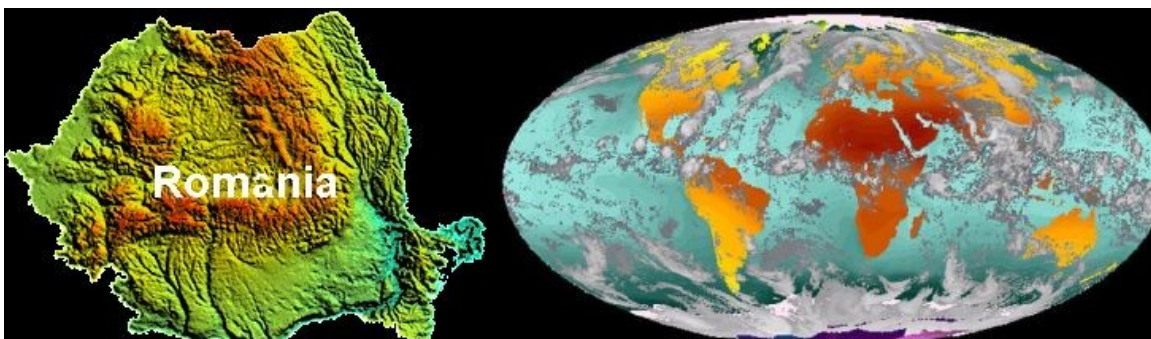
Multe evenimente s-au petrecut acasă, multe reveniri din călătorii mai lungi sau mai scurte, chiar intercontinentale unele, au avut și au loc, adevărându-se dictonul lui Herman Melville că viața este un permanent voiaj spre acasă. Când sunt întrebat uneori unde ne petrecem anumite aniversări sau sărbători, răspunsul meu scurt este „la casa ofițerului”, accentuând că nu la „casa ofițerilor”, cu care eram mai familiarizat în tinerețea timpurie, când activam și ca actor sau cântăreț amator! Și să nu vă închipuiți vreo vilă sau vreun conac! Doar un apartament de bloc, însă utilat simplu și modern, în concept digital multimedia WiFi, inclusiv cu cărți clasice și digitale!

Așadar, acest „acasă” are pentru mine, ca profesor universitar și geodez, ca general al armiei române, atât sensul local și sensul național, dar și sensurile european și global terestru sau sensul de sistem solar în Univers care se îndreaptă mereu spre punctul numit „apex”!

Dar primul „acasă local”, cel al nașterii și copilăriei, are semnificații aparte, deoarece, cum aminteam la început, „dacă îți porți copilăria cu tine, nu vei îmbătrâni niciodată!”

Din cele spuse de Călinescu, „sufletul meu are nevoie de sufletul celorlalți și toți trăim în lume”, am reconștientizat că omul nu e singur, iar de aici că fiecare are un acasă al lui, dar are nevoie și de ceilalți.

Doamna Anișoara Dumitrescu, fosta noastră profesoară de latină din liceul militar, dar și domnul INO, fie-mi iertată expresia divulgată de prietenii domniei sale, inspiratorii și mobilizatorii noștri moldavi în ale scrisului și comunicării în cnaclul virtual, demonstrează acest adevăr. Nici amintirile nu trebuie să ți le retrăiești de unul singur. Fiecare s-a născut și a copilărit „într-un loc mirific”, așa că planeta e formată din reuniunea elementelor mulțimii acestor „locuri mirifice” (nu „locații”, cum zic unii, părere exprimată clar și direct și de doamna Ileana Vulpescu). Asta este și trebuie să fie părerea optimistă despre planeta Pământ!

Alte semnificații extinse ale lui „acasă”

Cântece universale precum „[Home, sweet home](#)”, din 1823. pe muzica lordului englez Henry Bishop și cu versurile dramaturgului John Howard Payne, inspirată dintr-un cântec popular american, descriu cu alte expresii dorul de casă.

Cântecul de mai sus a fost interpretat cu măiestrie tip „country” de cei doi ofițeri americani cu care am participat la lucrările geodezice, care posedau și un banjo. Nici rușii nu s-au lăsat mai prejos, cântând tagaua și lacul Amur, acompaniați și de o balalaică, dar neuitând „katiușa”, la care i-am acompaniat.

Nu am înțeles nimic din ce au cântat colegii chinezi, dar mi s-a tradus în engleză și în rusă. Ce am cântat eu? «Mă dusei să trec la Olt» și «Lume, lume, soro lume», fără acompaniament instrumental! Cu traduceri de rigoare, dar în proză, povestite după degustarea unui «mao tai» (rachieu chinezesc din orez)!

Au apreciat filosofia poporului român, supraviețuitor între granițele câtorva imperii! Mai interpretasem noi, fiecare grup etnic și imnul țării proprii, dovedind că peste tot militarii își știu imnul și își respectă drapelul lângă care au jurat. Bineînțeles că era vorba de «Trei culori (cunosc pe lume)», deoarece era în secolul trecut, în mileniul trecut, adică prin toamna anului 1980. Și totuși o nrdumerire tot am avut la discriminarea în acest „acasă global”. La vizitele făcute pe lângă unele obiective militare sau în interiorul acestora, eu nu aveam voie să fotografiez, dar yankeilor nu li s-a interzis acest lucru! În plus, ofițerii americani veniseră cu soțiile! Eu? Solitar prin lume! Că însoțit nu aveam voie!

Pe zidul chinezesc, cu John, Peter (pozează) și soțiile lor, Eve și Maria

Un alt cântec cunoscut și interpretat atunci este „larba verde, verde de acasă” (Green, green grass of home), compus de Claude „Curly” Putman Jr. Poate unii îl cunosc în interpretarea lui Tom Jones, în 1966, când a devenit o vedetă mondială. Cei cu tabletă, telefon mai acătării cuplat la web sau cu alt tip de computer îl puteți asculta pe youtube (<https://www.youtube.com/watch?v=O-yKq-FsFyk>). Mileniul al III-lea, nu?

Credeți că românii au rămas mai prejos? Grupul condus de Mircea Rusu, acum primar în localitatea natală Band, a compus cântecul „larba verde de acasă”, inspirație clară tot după yanchei, având între paranteze adresa din youtube (<https://www.youtube.com/watch?v=pPigMRA0tlw>), devenit ulterior imn al unui partid, cu toate că primarul Mircea e liberal! Bani sunt bani! Și cele două partide, așazise „de-a dreapta” (adică de „cea”, nu de „hăis”, vorba unchiului Vasile, plugar al mileniului trecut, cu boi falnici), se cam „unesc” în cuget și în simțiri!

Și românii au realizat un film numit „larba verde de acasă”, ce poate fi vizionat tot pe youtube (<https://www.youtube.com/watch?v=b1CdmhBj0B8>). Asta era prin 1978, inspirație a titlului tot după un film american cu acțiunea petrecută într-un colegiu, când arta cinematografică era în plină ascensiune în România, cu mai multe „case de filme”! Progresăm, regresăm?

Conținutul pe scurt al filmului îl puteți citi la adresa indicată, despre un profesor de matematică ce preferă reînțoararea la obârșie, la școala din satul

natal, la primul „acasă local”, în schimbul postului de asistent, dar cu condiția mariajului cu troglodita fiică a profesorului.

Drapelul național ne însoțea peste tot (Stirin, Cehoslovacia, 1982)

Așadar, asociem lui «acasă» și cultura locului, muzica, drapelul național, pictura, arhitectura (fără viloaiile de prost gust ale unor politicieni arestați sau candidați și ale interlopilor, construite «pe de-a moaca»), realitățile naturii și transformările antropice (făcute de om), alte componente ale vieții materiale și spirituale.

Cum să nu te simți acasă la o universitate franceză, de exemplu, când, pe perioada șederii și predării unor cursuri, pe cel mai înalt catarg să fluture drapelul României?

Pe catargul unei universități din Anger, Franța, a fost arborat drapelul României

Respectul pentru țara ta era dat și de întâlnirile pe care le aveai cu personalitățile politice sau administrative ale localității sau ale țării.

Întâlnire cu primărița capitalei Stockholm, 1997

Primire particulară la parlamentul Chinei, 1980

Nu avem pretenția că am definit un acasă universal, fiecare având gradele de libertate proprii. Important este doar schimbul de idei și sentimente, condiție sine qua non a existenței umane conștientizate. Și în final repet cele scrise de mine la sfârșitul fiecărei scrisori sau al fiecărui mesaj multimedia, respectiv

Să fiți iubiți,

Că trebuieți

Cui(va), cum(va),

Unde(va), când(va!)?

Al comunicării-adept,

Vă salut și vă respect!

[N. C. \(click\)](#)

